

ЮВІЛЕЇ

Вацлав-Антоні Каспшак
(до 80-річчя від дня народження)

У цьому році (26 вересня) виповнилося 80 років професорові, докторові технічних наук, відомому вченому в галузі механіки деформівного твердого тіла, одному із активних організаторів Польсько-українсько-німецьких літніх шкіл з проблем механіки руйнування матеріалів і міцності конструкцій Вацлаву Каспшаку.

Наукова, педагогічна та науково-організаційна діяльність Вацлава Каспшака пов'язана з Вроцлавським технологічним університетом (Республіка Польща), де він у 1956 р. здобув вищу освіту. Будучи ще студентом, керував Студентським науковим товариством. Потім, працюючи педагогом університету, захистив докторську дисертацію (1968 р.), а в 1972 р. став професором.

З 1969 р. він – проректор університету, а впродовж 1982–1984 рр. – ректор Вроцлавського технічного університету.

У 1995 р. він разом із професорами В.В. Панасюком (Україна) та З. Зеном (Німеччина) став активним організатором Польсько-українсько-німецьких літніх шкіл з проблем механіки руйнування матеріалів і міцності конструкцій, які пізніше набули статусу міжнародних літніх шкіл у Центральній і Східній Європі як літні школи Європейського товариства з цілісності конструкцій (ESIS). Про роботу цих шкіл він (разом з В. В. Панасюком) підготував книгу “Summer Schools on Fracture Mechanics” (SPOLOM Publishing House: Lviv–Wroclaw, 2007).

Наукова діяльність В. Каспшака пов'язана з теорією та методами вимірювань деформацій і напружень у деформівних тілах, проблемами автоматизації таких вимірювань, а також з дослідженнями напружено-деформованих станів деформівних твердих тіл за умов їх динамічного навантаження. З цієї тематики він опублікував понад 120 праць, у тому числі підручник “Analiza wymiarowa” (1988 р., співавтор Б. Лисік), “Dimensional analysis in the identification of mathematical models” (1990 р., співавтори Б. Лисік і М. Рибачук), “Wyzwania technologiczne – prognozy i strategie” (1999, співавтор К. Пельц), “Measurement dimension, invariant models and fractals” (2004 р., співавтори Б. Мисік, М. Рибачук), “Summer Schools on Fracture Mechanics” (2007 р., співавтор В. В. Панасюк).

Під керівництвом В. Каспшака в Інституті матеріалознавства та механіки технічної Вроцлавського технологічного університету створені лабораторія тензометрії, а також рентгенографічних і динамічних досліджень матеріалів, на базі яких вчений провадить активну наукову, педагогічну та міжнародну діяльність.

Дирекція Фізико-механічного інституту ім. Г. В. Карпенка НАН України, редколегія журналу та колеги, з якими співпрацює ювіляр вже багато років, сердечно вітають професора Вацлава Каспшака з ювілеєм і бажають йому доброго здоров'я, благополуччя та нових творчих здобутків на благо науки.